

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЩИРСЬКА АНТОНІНА ЮЛІЇВНА

УДК: 657.421.1: 657.471.1 (043.3)

РОЗВИТОК ОБЛІКУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ ІНФОРМАЦІЇ

Спеціальність 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит
(за видами економічної діяльності)

АВТОРЕФЕРАТ
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Житомир – 2019

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Житомирському національному агроекологічному університеті Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник:

доктор економічних наук, професор
Мороз Юлія Юзефівна,
Житомирський національний агроекологічний університет
завідувач кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Офіційні опоненти:

доктор економічних наук, доцент
Плахтій Тетяна Федорівна,
Вінницький національний аграрний університет,
доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки

кандидат економічних наук, доцент
Шиманська Катерина Володимирівна,
Житомирський державний технологічний університет,
доцент кафедри міжнародних економічних відносин

Захист відбудеться “26” червня 2019 р. о 15⁰⁰ годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 14.052.01 у Житомирському державному технологічному університеті за адресою: 10005, м. Житомир, вул. Чуднівська, 103, конференц-зала (2-й поверх).

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Житомирського державного технологічного університету за адресою: 10005, м. Житомир, вул. Чуднівська, 103.

Автореферат розісланий “25” травня 2019 р.

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради,
д. е. н., проф.

О. А. Лаговська

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. ХХ століття характеризується новими підходами до розвитку соціально-економічних відносин та трансформацією вимог до формування інформаційного простору в контексті управління останніми. За таких умов зростає роль та значення якісних властивостей інформації про господарську діяльність підприємств й, відповідно, формуються нові виклики щодо інформаційних підсистем управління, зокрема бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік в сучасних умовах виступає системою генерування інформаційних ресурсів, що забезпечує відповідні однойменні потреби та запити зацікавлених сторін. Посилення вимог до якості таких ресурсів обумовлені зростанням ролі та значення облікової інформації в економічному розвитку на мікро-, мезо-, макро-, мега- та мета- економічних рівнях, що підтверджується наслідками корпоративних скандалів в Україні та світі (WorldCom, Enron, Arthur Andersen, Adelphia, Xerox, Tyco Industrial, Global Crossing, Merrill Lynch).

Якість результатів функціонування системи бухгалтерського обліку є питанням номер один для міжнародної бухгалтерської спільноти про що свідчать: нова концептуальна основа МСФЗ¹; резолюції світових конгресів бухгалтерів, зокрема в 2014 р. в межах теми «Бачення-2020: уроки минулого, будівництво майбутнього»²; 35-а сесія міжурядової робочої групи експертів із міжнародних стандартів обліку та звітності Конференції ООН з торгівлі та розвитку, де було оголошено ідею створення системи моніторингу дотримання та забезпечення вимог міжнародних стандартів фінансової звітності (Monitoring of compliance and enforcement, далі – МС&Е).

Питання розвитку бухгалтерського обліку в забезпеченні якості інформаційних ресурсів є мало досліджуваними у вітчизняній економічній науці. Фундаментальні положення застосування якісного підходу до розвитку бухгалтерського обліку викладені в докторській дисертації Т.Ф. Плахтій, яка вперше розробила теоретико-методологічні засади оцінки якості фінансової звітності на основі використання кваліметричного інструментарію. Значення бухгалтерського обліку в подоланні інформаційної асиметрії на ринку було вперше обґрунтовано в докторській дисертації В.В. Євдокимова. Трансформація принципів бухгалтерського обліку в забезпеченні якості облікової інформації в умовах постіндустріальної економіки опрацьована в роботах С.Ф. Легенчука. Модифікація завдань бухгалтерського обліку в різних соціально-економічних та правових умовах вивчені Д.О. Грицишеним, І.В. Жиглей, О.А. Лаговською, І.В. Замулою, К.В. Романчук, С.В.Свірко. Трансформація методології бухгалтерського обліку в умовах інформаційної та цифрової економіки представлено в докторських дисертаціях: В.В. Євдокимова, О.С. Височана, А.В. Янчева, О.В. Мельниченко, В.А. Кулик, А.О. Ізмайлова. Розвиток управлінського обліку в забезпеченні генерування якісної інформації викладено в дисертаціях: О.А. Лаговської, О.В. Фоміної. Розвиток елементів методу бухгалтерського обліку як основи генерування якісного інформаційного ресурсу представлено в працях: К.В. Боримської, Д.О. Грицишена, І.В. Супрунової, К.О. Вольської, Т.А. Бутинець, Т.В. Давидюк та інших. Даному питанню присвячені

¹ Conceptual Framework for Financial Reporting. Basis for Conclusions on the Conceptual Framework for Financial Reporting || https://zakon.help/files/article/8960/ConceptualFramework_Basis_March2018.pdf

² Бачення-2020: уроки минулого, будівництво майбутнього. Науково-практичне видання «Незалежний аудитор» №10 (IV) 2014. с. 3-4

праці зарубіжних вчених: К. О'Роурке (K. O'Rourke), Д. Клафам (D. Clapham), М. Бордо (M. Bordo), Ю. Уайт (U. White), Дж. Дж. Марк (D. D. Mark), П. Матіас (P. Mathias), П. О'Браєн (P. O'Brien), А. Меддісон (A. Maddison).

Праці вище зазначених вчених є фундаментом розвитку бухгалтерського обліку як системи генерування якісного інформаційного ресурсу. Втім, в умовах динамічних змін, постають питання подальшого розвитку теоретичних положень та удосконалення організації та методики бухгалтерського обліку для забезпечення якості інформації. Зокрема, необхідним є обґрунтування напрямів трансформації завдань бухгалтерського обліку та облікової інформації, систематизація якісних властивостей облікової інформації, обґрунтування властивостей об'єктів бухгалтерського обліку у взаємозв'язку із якісними властивостями інформації, розширення механізму використання елементів методу бухгалтерського обліку, розробка нового механізму оприлюднення інформації про господарську діяльність.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт Житомирського національного агроекологічного університету за темою «Облік, аналіз і контроль в умовах сучасних концепцій управління економічним потенціалом і ринковою вартістю підприємства» (номер державної реєстрації 0114U002192). У межах теми автором проведені дослідження, пов'язані з розробкою організаційно-методичних положень бухгалтерського обліку в забезпеченні якості інформаційних ресурсів.

Мета і завдання дослідження. Мета дисертації полягає в обґрунтуванні теоретичних основ та удосконаленні організаційно-методичних положень бухгалтерського обліку в забезпеченні якості інформаційних ресурсів.

Для досягнення мети в роботі поставлені та вирішені наступні завдання:

- ідентифікувати та розробити напрями модифікації завдань бухгалтерського обліку та облікової інформації в контексті якісного підходу;
- обґрунтувати якісні властивості інформаційного ресурсу, що генерується в системі бухгалтерського обліку для визначення напрямів розвитку організаційно-методичних положень бухгалтерського обліку;
- ідентифікувати вимоги зацікавлених сторін до якості облікової інформації та систематизувати їх в напрямі впливу на складові системи бухгалтерського обліку;
- розвинути систему об'єктів бухгалтерського обліку та обґрунтувати потребу в розширенні можливостей бухгалтерського обліку для врахування їх властивостей;
- визначити напрями розвитку методологічних положень бухгалтерського обліку в забезпеченні відповідності інформації, що генерується, якісним властивостям;
- розвинути механізми застосування елементів методу бухгалтерського обліку для забезпечення якості інформаційних ресурсів;
- обґрунтувати напрями трансформації бухгалтерської звітності та її видів в забезпеченні якості інформаційних ресурсів;
- розробити адаптивну систему бухгалтерського обліку в розширенні спектру звітності для забезпечення якості інформаційних ресурсів.

Об'єктом дослідження є система бухгалтерського обліку як інструмент генерування якісних інформаційних ресурсів.

Предметом дослідження є теоретичні та організаційно-методичні положення бухгалтерського обліку, які визначають відповідність інформаційного ресурсу якісним властивостям.

Методи дослідження. *Методологічною основою дослідження є загальнофілософські та загальнонаукові методи пізнання явищ та процесів у бухгалтерському обліку. Для обґрунтування напрямів модифікації завдань бухгалтерського обліку як системи генерування якісних інформаційних ресурсів та систематизації якісних властивостей використано методи абстрагування, групування, порівняння (параграфи 1.1, 1.2). Методи статичного спостереження аналізу та синтезу, групування та порівняння використано під час ідентифікації вимог заінтересованих сторін до якості облікової інформації та систематизації їх в напрямі впливу на складові системи бухгалтерського обліку (параграф 1.3). Методи групування, узагальнення, індукції та дедукції використано для обґрунтування напрямів розширення властивостей об'єкту бухгалтерського обліку для забезпечення відповідності якісним властивостям інформаційної моделі об'єкту бухгалтерського обліку (параграф 2.1). При обґрунтуванні напрямів удосконалення принципів та елементів методу бухгалтерського обліку, в частині розширення механізму їх застосування для забезпечення якості облікової інформації використано системний підхід, методи моделювання, групування, аналізу та синтезу, узагальнення, аналогії та абстрагування (параграфи 2.2 та 2.3). Розвиток нового механізму оприлюднення інформації про господарську діяльність підприємства через звітність сталого розвитку та розробка адаптивної системи бухгалтерського обліку для формування її показників здійснено на основі моделювання, аналогії, групування та узагальнення, аналізу та синтезу (параграфи 3.1 та 3.2).*

Інформаційною базою дослідження є наукові джерела (монографії, наукові статті із проблем бухгалтерського обліку, економіки, менеджменту, управління якістю; матеріали конференцій); офіційні документи (кодекси, закони та підзаконні нормативно-правові акти України та міжнародних організацій); дані фінансової звітності та звітності сталого розвитку; аналітичні довідки міжнародних консалтингових та аудиторських компаній; довідкові та інформаційні видання та оприлюднені фактологічні матеріали міжнародних організацій з питань ринку цінних паперів.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в розвитку теоретичних та удосконаленні організаційно-методичних положень бухгалтерського обліку як системи генерування якісного інформаційного ресурсу про господарську діяльність підприємства.

Основні положення наукової новизни полягають у наступному:

удосконалено:

- теоретико-методичні положення бухгалтерського обліку в контексті його об'єктної складової через ідентифікацію властивостей об'єкту бухгалтерського обліку (фізичні, інформаційно-технологічні, економічні, правові, бухгалтерські) та їх впливу на якість облікової інформації; обґрунтування взаємозв'язку між властивостями, що характеризують об'єкт або групу об'єктів бухгалтерського обліку та визначення їх впливу на механізм застосування елементів методу бухгалтерського обліку. Це уможливило формування нового знання про об'єкт управління та його пізнання через систему бухгалтерського обліку;

- методичні положення бухгалтерського обліку для забезпечення якості інформаційних ресурсів через: розробку моделі трансформації інвентаризації як елементу методу бухгалтерського обліку, що забезпечує відповідність таким якісним властивостям як достовірність та реальність; обґрунтування напрямів реквізитного розширення первинного документування за властивостями об'єкту бухгалтерського обліку для генерування надійної, релевантної, порівнюваної та повної інформації про господарську діяльність; уточнення алгоритму формування робочого плану рахунків із врахуванням властивостей об'єкту та якісних властивостей інформації;

- організаційно-методичні позиції бухгалтерського обліку в контексті формування та оприлюднення інформації через звітність сталого розвитку шляхом: обґрунтування факторів впливу на вибір сукупності показників звітності; гармонізацію з показниками фінансової звітності; визначення векторів формування системи регламентації інформаційного забезпечення та розробки моделі формування і оприлюднення інформації про господарську діяльність підприємств через механізм звітності сталого розвитку;

дістало подальший розвиток:

- ідентифікація основних користувачів облікової інформації та обґрунтування напрямів трансформації інформаційних запитів в напрямі підвищення якості в контексті специфіки функціонування підприємства, мотивів та стану економічного середовища;

- принципи бухгалтерського обліку в контексті їх гармонізації за різними нормативно-правовими актами з регулювання бухгалтерського обліку та механізм їх застосування, зокрема в частинні принципів: повного висвітлення, щодо якого запропоновано враховувати оцінку зовнішнього середовища; автономності та безперервності – враховувати різні організаційно-правові форми, що передбачають участь декількох учасників господарської діяльності або припинення діяльності після досягнення мети; принцип історичної собівартості замінити на принцип релевантного оцінювання. Це дозволить розширити якісні властивості інформації, що формується в бухгалтерському обліку;

- характеристика взаємозв'язку елементів методу бухгалтерського обліку з якісними властивостями облікової інформації через обґрунтування їх розуміння як механізмів пізнання господарської діяльності та формування її інформаційної моделі, що дозволило презентувати нові підходи до їх розуміння та порядок застосування в контексті забезпечення врахування усіх властивостей (фізичні, інформаційно-технологічні, економічні, правові, бухгалтерські) об'єкту;

- ідентифікація вимог щодо якості звітності сталого розвитку як нового механізму оприлюднення інформації про господарську діяльність, що передбачені міжнародними системами регламентації процедури формування та оприлюднення такого виду звітності та формування напрямів їх адаптації до діючої системи нормативно-правового регулювання господарської діяльності та бухгалтерського обліку в Україні;

- базовий інструментарій облікової системи через умотивування та обґрунтування позиції, за якою основне завдання бухгалтерського обліку модифікується в генерування інформації про господарську діяльність до генерування якісного інформаційного ресурсу, що характеризує властивості об'єкту, а також пропозиції під якістю облікової інформації розуміти сукупність параметрів інформації, які найбільш точно відображають властивості

об'єкта управління (бухгалтерського обліку) за певних умов середовища функціонування економічних агентів та відповідають інформаційним запитам учасників соціально-економічних відносин.

Практичне значення одержаних результатів. Результати, що полягають у розробці організаційно-методичних положень бухгалтерського обліку в забезпеченні генерування якісного інформаційного ресурсу, можуть бути впроваджені в діяльність підприємств та органів державної влади. Практикоорієнтовані результати доведені до рівня конкретних розробок, придатних до використання підприємствами, зокрема:

- рекомендації щодо побудови робочого плану рахунків із врахуванням властивостей об'єкту бухгалтерського обліку та реквізитного розширення системи первинних документів були використанні при формуванні Робочого плану рахунків, системи документообігу та облікової політики, що дозволило розширити якісні властивості інформації в управлінській та фінансовій звітності та забезпечити розробку багатofакторних моделей для аналітичної оцінки фінансового стану підприємства (ТОВ "ІЛТА ОРІДЖИНЕЙШН", довідка № 897 від 20.12.2018 р.);

- рекомендації з трансформації елементів методу бухгалтерського обліку в частині інвентаризації, реквізитного розширення первинних документів та алгоритму формування робочого плану рахунків (ТОВ "ЛАНА", довідка № 23 від 10.01.2019 р.);

- організаційно-методичні положення бухгалтерського обліку в частині формування показників звітності сталого розвитку як нового механізму оприлюднення якісної інформації про господарську діяльність підприємства (СТОВ "Надія ВП", довідка № 521/01 від 32.01.2019 р.);

Пропозиції з удосконалення бухгалтерського обліку та звітності сталого розвитку в забезпеченні генерування якісного інформаційного ресурсу використано: при розробці навчальних програм і навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін "Фінансовий облік", "Управлінський облік", "Бухгалтерський облік в управлінні підприємством" при підготовці фахівців з обліку та оподаткування в Житомирському національному агроєкологічному університеті (довідка № 143 від 05.02.2019 р.).

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійно виконаним науковим дослідженням. Наукові розробки, висновки та пропозиції, що містяться в роботі, належать особисто автору. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використано лише ті положення, які є результатом особистої роботи здобувача, що полягають у дослідженні комплексу питань, пов'язаних з розвитком бухгалтерського обліку в забезпеченні якості облікової інформації.

Апробація результатів дисертації. Основні положення дослідження, викладені в дисертації, доповідались, обговорювалися та отримали позитивну оцінку на 4 міжнародних та всеукраїнських наукових та науково-практичних конференціях, що відображено в публікаціях [7-12].

Публікації. За результатами дослідження опубліковано 12 наукових праць загальним обсягом 5,52 друк. арк. (особисто автора – 4,92 друк. арк.), з яких: 6 статей у наукових фахових виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз; 6 тез доповідей та матеріалів міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається з анотації, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст

викладено на 180 сторінках друкованого тексту. Робота містить 37 таблиць на 25 сторінках (з них 14 таблиць розміщені на 15 сторінках), 19 рисунків на 12 сторінках (з них 7 рисунків розміщено на 7 сторінках), 1 додаток на 3 сторінках. Список використаних джерел нараховує 180 найменувань і розміщений на 17 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність теми, визначено мету, завдання, об'єкт, предмет, методи та інформаційну базу дослідження, розкрито наукову новизну та практичне значення отриманих наукових результатів, характер їх апробації.

В першому розділі **“Теоретичні складові розвитку бухгалтерського обліку в забезпеченні якості інформаційних ресурсів”** на основі вивчення підходів до завдань бухгалтерського обліку та облікової інформації було обґрунтовано якісні властивості інформаційних ресурсів, що генеруються системою бухгалтерського обліку, та ідентифіковано нові запити користувачів.

В результаті дослідження наукової літератури з проблем бухгалтерського обліку, було встановлено, що завдання облікової інформації модифікуються в залежності від сфер його прояву, історичних етапів розвитку суспільства та економічних систем; сфер суспільно-економічного розвитку; видів систем управління; основоположної економічної концепції. Аналіз різних підходів до розвитку завдань бухгалтерського обліку дозволив встановити, що бухгалтерський облік є тією системою, яка виконує єдине головне завдання – формування та представлення інформації про господарську діяльність суб'єктів господарювання.

Обґрунтовано, що бухгалтерський облік є системою генерування інформації та формування інформаційного ресурсу для стейкхолдерів, які є учасниками соціально-економічних відносин. Основним завданням бухгалтерського обліку є формування інформації (рис. 1); при чому така інформація має відповідати якісним характеристикам, для того, щоб сформований інформаційний ресурс був корисним його користувачам. Питання якості облікової інформації є основоположним поняттям в сучасних умовах господарювання, адже саме якість є основою оцінки облікової інформації на предмет відповідності властивостям, що сформовані запитам користувачів.

Рис.1. Модель формування завдань облікової інформації

Під якістю облікової інформації пропонуємо розуміти сукупність параметрів інформації, які найбільш точно відображають властивості об'єкта управління (бухгалтерського обліку) за певних умов середовища функціонування економічних агентів та відповідають інформаційним запитам учасників соціально-економічних відносин. Відповідно, основне завдання бухгалтерського обліку модифікується в генерування інформації про господарську діяльність до генерування якісного інформаційного ресурсу, що характеризує властивості об'єкту управління.

Встановлено, що інформаційні запити користувачів бухгалтерського обліку є основними індикаторами розвитку якості бухгалтерського обліку. Основними користувачами бухгалтерського обліку, від рішень яких залежить досягнення стратегічних цілей господарської діяльності підприємства є постачальники фінансових ресурсів, а саме інвестори. Сьогодні інвестор у світовій бухгалтерській практиці є замовником інформаційного ресурсу та основним інститутом впливу на систему регулювання бухгалтерського обліку. Окремі інвестори можуть навіть впливати на формування облікової політики підприємства, структури звітності та системи корпоративного управління.

Обґрунтовано, що система бухгалтерського обліку має забезпечити якісні властивості інформаційних ресурсів, для вирішення не лише питань розвитку окремого суб'єкта господарювання, але й інвестиційного клімату держави. Відповідно українська система регулювання якості бухгалтерського обліку реформується у відповідності з міжнародними стандартами фінансової звітності та Директив Європейського Союзу. Це дозволяє стандартизувати якісні властивості інформації про господарську діяльність, яка оприлюднюється суб'єктами господарювання. У даному контексті оприлюднену інформацію можуть читати користувачі, що є резидентами і нерезидентами.

У процесі дослідження якісних характеристик інформаційних ресурсів, що генеруються бухгалтерським обліком, було досліджено ряд підходів науковців, а також нормативні документи міжнародного та національного рівнів. В результаті проведених досліджень встановлено, що найбільш важливими є такі якісні характеристики, як достовірність (правдивість) облікової інформації, її доречність, зрозумілість для всіх груп користувачів, об'єктивність, повнота, своєчасність представлення у процесі прийняття важливих бізнес-рішень, що у сукупності дозволить оцінити усі сторони об'єкту при прийнятті управлінських рішень.

Другий розділ **“Розвиток організаційно-методичних положень бухгалтерського обліку в забезпеченні якості інформаційних ресурсів”** присвячено обґрунтуванню властивостей об'єктів бухгалтерського обліку, як основи оцінки якості інформаційної моделі господарської діяльності, та розвитку механізмів застосування елементів методу в контексті якісного підходу.

Встановлено, що першоосновою проблем формування уявлення про якість інформаційних ресурсів, що генеруються в системі бухгалтерського обліку є питання ідентифікації властивостей об'єкту, які будуть цікаві користувачам й відповідно формуватимуть якість інформаційного ресурсу. Сукупність властивостей об'єкту бухгалтерського обліку, які мають бути враховані при обліковому відображенні для інформаційного моделювання господарської діяльності як основи генерування якісних інформаційних ресурсів є фізичні, інформаційно-технологічні, економічні, правові та бухгалтерські (рис. 2).

Рис. 2. Вплив властивостей об'єкту бухгалтерського обліку на якість інформаційних ресурсів

Обґрунтовано сутність та вплив властивостей об'єктів бухгалтерського обліку на якість інформації про господарську діяльність: фізичні властивості – характеристика матеріального об'єкту, що визначає порядок його використання виробничих та/або невиробничих цілях на підприємстві; інформаційно-технологічні властивості – характеристика об'єкту нематеріальних активів, що визначає алгоритм використання у виробничих чи невиробничих цілях; економічні властивості – характеристика об'єкту, що визначає вартісне вираження, фінансову результативність його використання та економічну вигоду; правові властивості – характеристика об'єкту бухгалтерського обліку, що визначає його правову природу та законодавчі параметри управління ним; бухгалтерські властивості – характеристика об'єкту щодо якої є можливість різних варіантів визначення, оцінки відображення на рахунках. Встановлено, що кожному об'єкту бухгалтерського обліку характерний певний набір фізичних, технологічних, технічних економічних, правових та бухгалтерських властивостей, а якість облікової інформації буде залежати від повного їх врахування при обліковому відображенні та формуванні звітності. Система нормативно-правового регулювання (міжнародне, регіональне, національне) бухгалтерського обліку передбачає багатоваріативний набір облікового відображення об'єктів, а тому при обранні того чи іншого методу або сукупності методів є потреба у врахуванні усіх зазначених властивостей з позиції корисності для користувачів як внутрішніх, так і зовнішніх. Обґрунтовано, що всі властивості бухгалтерського обліку пов'язанні між собою або ж можуть впливати одна з іншою.

В якості фундаментальних положень забезпечення якості облікової інформації визначено принципи бухгалтерського обліку. В результаті дослідження системи регулювання бухгалтерського обліку встановлено, що в різних нормативно-правових актах переставлено різний склад та зміст принципів бухгалтерського обліку. В роботі представлено порядок усунення зазначеного недоліку та запропоновано внести змістовні зміни. Принцип повного висвітлення запропоновано розширити в напрямі врахування оцінки впливу зовнішнього середовища. При використанні принципів автономності та безперервності обґрунтовано враховувати різні організаційно-правові форми, що передбачають участь декількох учасників господарської діяльності або припинення діяльності після досягнення мети. Принцип історичної собівартості запропоновано замінити на принцип релевантного оцінювання. Такі підходи дозволяють розширити якісні властивості інформації, що формується в бухгалтерському обліку.

Встановлено, що в сучасній економічній науці триває дискусія щодо складу та структури методу бухгалтерського обліку. Зважаючи на вітчизняну практику бухгалтерського обліку, сучасні тенденції та історичний досвід розвитку бухгалтерського обліку в різних соціально-економічних, політичних та правових умовах України, варто наголосити на виділення класичних восьми елементів методу бухгалтерського обліку: документування, інвентаризація, оцінка, калькулювання, рахунки, подвійний запис, баланс, звітність.

Встановлено, що елементи методу бухгалтерського обліку окрім того, що забезпечують процес пізнання господарської діяльності суб'єктів господарювання, ще й забезпечують процес генерування інформаційних ресурсів, які в подальшому використовуються стейкхолдерами для зміни параметрів поведінки агентів соціально-економічних відносин у напрямку функціонування суб'єктів господарювання. На основі цього розроблено модель взаємозв'язку елементів методу бухгалтерського обліку з якісними властивостями облікової інформації, а також обґрунтовано напрями удосконалення елементів методу бухгалтерського обліку в забезпеченні якості інформаційних ресурсів.

Зазначенні пропозиції передбачають внесення змін в діюче бухгалтерське законодавство, а також напрями удосконалення внутрішньої системи регламентації бухгалтерського обліку на підприємстві. Розроблено методичні положення бухгалтерського обліку для забезпечення якості інформаційних ресурсів. Зокрема розроблено модель трансформації інвентаризації як елементу методу бухгалтерського обліку (рис. 3). Це забезпечує відповідність таким якісним властивостям як достовірність та реальність. Обґрунтовано напрями реквізитного розширення первинного документування за властивостями об'єкту бухгалтерського обліку для генерування надійної, релевантної, порівнюваної та повної інформації про господарську діяльність. Уточнено алгоритм формування робочого плану рахунків із врахуванням властивостей об'єкту (рис. 4) та якісних властивостей інформації.

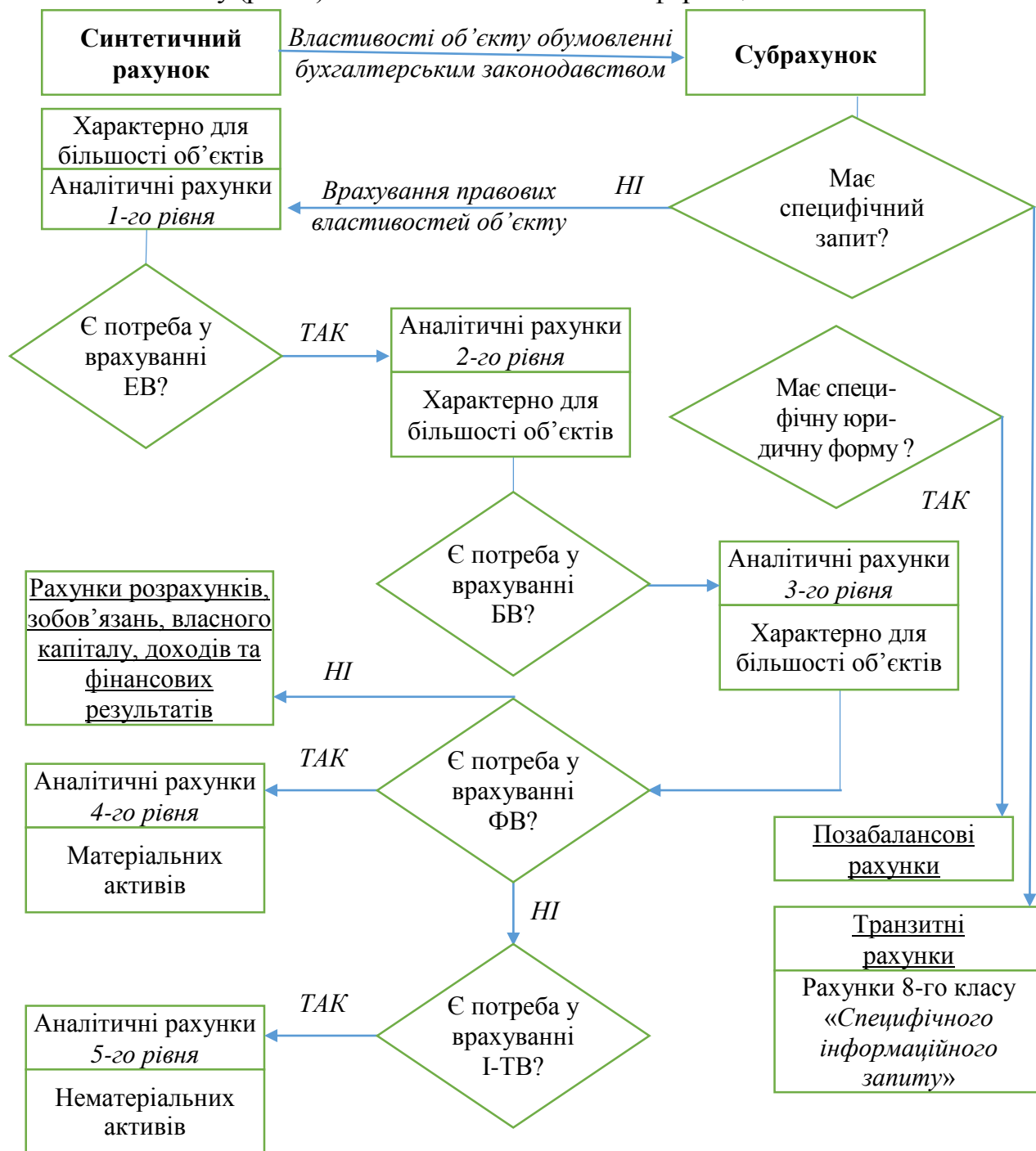

Рис. 4. Розвиток системи рахунків бухгалтерського обліку в забезпеченні якості інформаційних ресурсів

Рис. 3. Розвиток інвентаризації в забезпеченні якості облікової інформації

Третій розділ **“Удосконалення бухгалтерського обліку та звітності в забезпеченні якості інформаційних ресурсів”** присвячений розробці механізму оприлюднення інформації через звітність сталого розвитку та обґрунтуванню адаптивної моделі бухгалтерського обліку як інформаційного джерела формування якісного інформаційного ресурсу.

Для формування якісного інформаційного ресурсу через звітність сталого розвитку є потреба у врахуванні сукупності факторів, які визначають специфіку господарської діяльності підприємства. Для дієвої, ефективної та якісної системи облікового забезпечення формування та верифікації звітності сталого розвитку як нового більш якісного механізму оприлюднення інформації є потреба в розробці на підприємстві інтегрованого підходу до впровадження нових методичних підходів, що передбачають трансформацію застосування окремих елементів методу бухгалтерського обліку, трансформацію бізнес-процесів та управлінського обліку, впровадження нового підходу до застосування аналітичних показників, які можуть бути представлені в звітності сталого розвитку, розширення спектру планових показників в частині соціальної та екологічної складових.

Підприємство, яке планує оприлюднювати інформацію через звітність сталого розвитку повинно розробити сукупність внутрішніх регламентів із інтеграції різних інформаційних підсистем та їх методів і методик. Зазначені зміни повинні відбуватися у відповідності із обраною системою регулювання такого роду звітності як, наприклад: Глобальна ініціатива зі звітності чи міжнародних стандартів інтегрованої звітності.

Зазначені напрями внутрішньої регламентації формування, верифікації та економічного аналізу звітності сталого розвитку передбачають сукупність внутрішніх документів, які забезпечать відповідність звітних показників усім якісним властивостям інформації. Основними процедурами перед формуванням положень зазначених документів є: визначення основних користувачів звітності сталого розвитку та обґрунтування пріоритетних користувачів на основі чого ідентифікувати їх інформаційний запит; визначити склад протоколів GRI відповідно до яких формуватиметься звітність сталого розвитку, що залежить від галузевої специфіки, організації бізнес-процесів, системи управління та інформаційних підсистем; на основі визначених протоколів обґрунтувати склад показників звітності сталого розвитку, які будуть оприлюднені та визначити інформаційне забезпечення за ними; ідентифікувати можливі ризики оприлюднення інформації за показниками у відповідності із певним протоколом GRI.

Розроблено модель формування і оприлюднення інформації про господарську діяльність підприємств через механізм звітності сталого розвитку (рис. 5). Запропонована модель має комплексний характер, а отже дозволяє сформувати новий більш якісний інформаційний ресурс, що дозволяє здійснити багатопрофільну оцінку господарської діяльності підприємства. Це забезпечить підвищення корисності інформації для користувачів, а в деяких випадках навіть розширить їх склад.

Модель формування і оприлюднення інформації про господарську діяльність через механізм звітності сталого розвитку передбачає комплекс заходів із трансформації інформаційних підсистем управління та власне й самої системи прийняття управлінських рішень. Це, в свою чергу, стало причиною обґрунтування напрямів удосконалення системи внутрішніх регламентів як в частині діючих, так і розробці нових. Зокрема, було обґрунтовано сукупність внутрішніх документів із регламентації бухгалтерського обліку, економічного аналізу, внутрішнього аудиту та власне процесу формування звітності сталого розвитку. За основу було взято протоколи GRI як найбільш поширеної в Україні та світі.

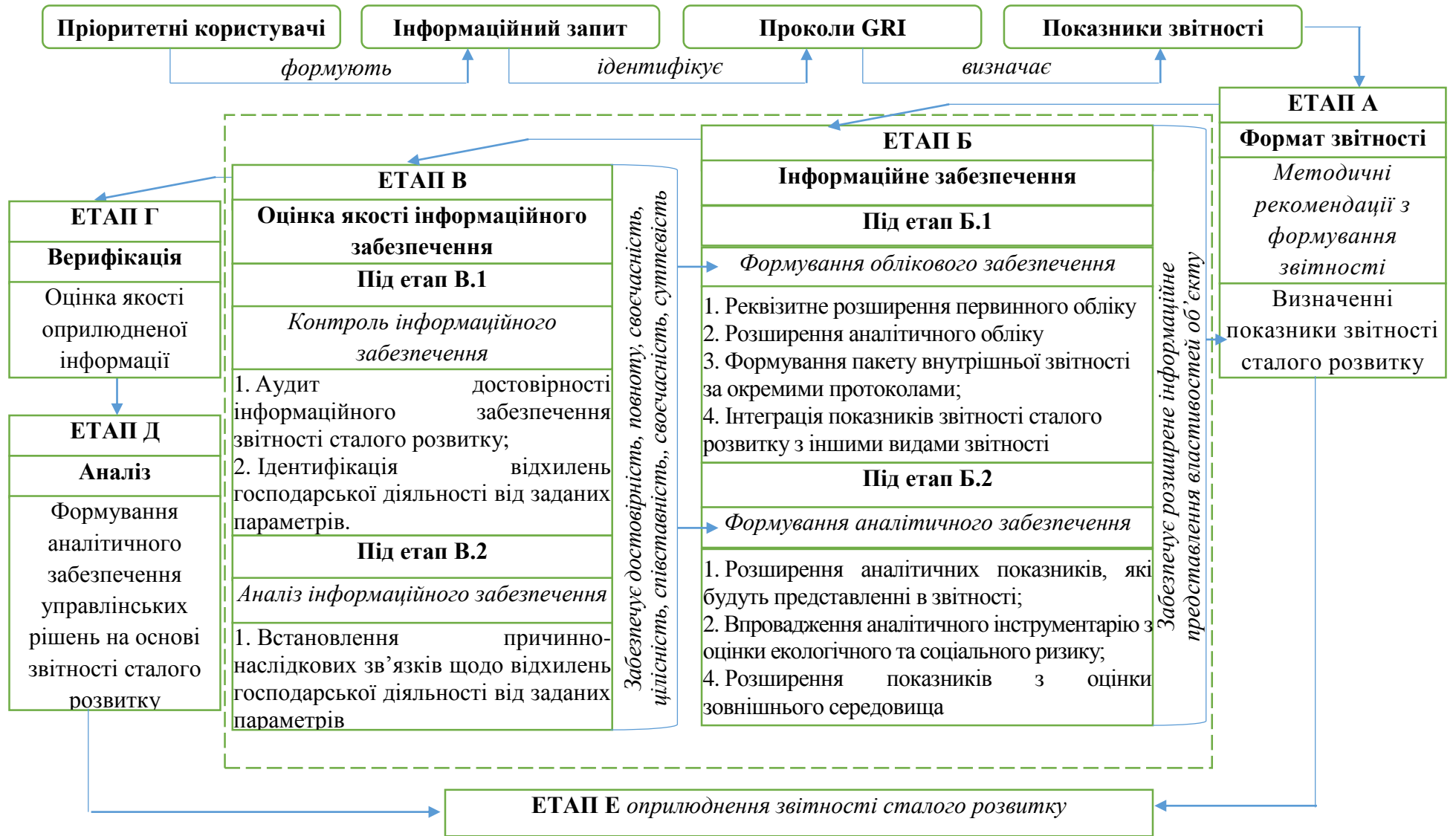

Рис. 5. Модель формування і оприлюднення інформації про господарську діяльність підприємств через механізм звітності сталого розвитку

Аргументовано, що звітність сталого розвитку є новим механізмом оприлюднення інформації про господарську діяльність й відповідно формування інформаційного ресурсу, який характеризується більш якісними властивостями та корисністю для більшого кола користувачів. Завдяки запровадженню запропонованої моделі формування і оприлюднення інформації про господарську діяльність підприємств через механізм звітності сталого розвитку є можливість забезпечити відповідність інформаційного ресурсу наступним якісним властивостям: повнота, достовірність, співставність, ясність, надійність, суттєвість, своєчасність, збалансованість, цілісність, конфіденційність, компетентність.

ВИСНОВКИ

1. Для визначення тенденцій розвитку бухгалтерського обліку з позиції задоволення запитів учасників соціально-економічних відносин було проведено аналіз підходів до складу та змісту його завдань в історичній ретроспективі та в умовах сучасних викликів. Встановлено, що основним завданням бухгалтерського обліку є формування якісної облікової інформації, яка в подальшому дозволить задовільнити стейкхолдерів. Умотивовано, що питання якості облікової інформації є основоположним в сучасних умовах господарювання, оскільки саме якість є основою оцінки облікової інформації на предмет відповідності властивостям, сформованим інформаційними запитами користувачів. Під якістю облікової інформації запропоновано розуміти сукупність параметрів інформації, які найбільш точно відображають властивості об'єкта управління (бухгалтерського обліку) за певних умов середовища функціонування економічних агентів та відповідають інформаційним запитам учасників соціально-економічних відносин.

2. Для визначення відповідності інформаційного ресурсу, що генерується системою бухгалтерського обліку, запитам користувачів, було оцінено сучасні запиту користувачів – учасників соціально-економічних відносин, та ідентифіковано пріоритетні з них. Встановлено, що інформаційні запиту користувачів є основними індикаторами розвитку якості облікової інформації. Основними користувачами бухгалтерського обліку, від рішень яких залежить досягнення стратегічних цілей господарської діяльності підприємства, є постачальники фінансових ресурсів, а саме інвестори, які, у сучасній світовій бухгалтерській практиці, є замовником інформаційного ресурсу та основним інститутом впливу на систему регулювання бухгалтерського обліку. В свою чергу, система бухгалтерського обліку забезпечує якісні властивості інформаційних ресурсів, для вирішення не лише питань розвитку окремого суб'єкта господарювання, але й інвестиційного клімату держави. Вітчизняна система регулювання якості бухгалтерського обліку реформується у відповідності з міжнародними стандартами фінансової звітності та Директив Європейського Союзу, що дозволяє стандартизувати якісні властивості інформації про господарську діяльність, яка оприлюднюється суб'єктами господарювання з метою їх розуміння як користувачами-резидентами, так і нерезидентами.

3. Якість інформаційного ресурсу, що генерується системою бухгалтерського обліку, залежить від врахування властивостей об'єкту. Обґрунтовано сукупність властивостей об'єкту бухгалтерського обліку, які мають бути враховані при обліковому відображенні для інформаційного моделювання господарської діяльності як основи генерування якісних інформаційних ресурсів. Такими властивостями є:

фізичні, інформаційно-технологічні, економічні, правові та бухгалтерські. За кожною групою властивостей визначено їх зміст та вплив на конкретний вид об'єктів бухгалтерського обліку. Умотивовано взаємозв'язок усіх властивостей бухгалтерського обліку або їх взаємний вплив.

4. Для забезпечення відповідності методології бухгалтерського обліку запитам користувачів було обґрунтовано напрями розвитку принципів бухгалтерського обліку. Зокрема, було вирішено проблему різного складу та змісту принципів бухгалтерського обліку в нормативно-правових актах. Запропоновано замінити принцип історичної собівартості на принцип релевантного оцінювання. Доведено необхідність врахування умов зовнішнього середовища при використанні повного висвітлення. Обґрунтовано, що принципи автономності та безперервності мають враховувати різні організаційно-правові форми, що передбачають участь декількох учасників господарської діяльності або припинення діяльності після досягнення мети. Зазначене дозволяє розвивати організаційно-методичні положення бухгалтерського обліку для генерування якісного інформаційного ресурсу про господарську діяльність підприємства.

5. Досліджено елементи методу бухгалтерського обліку з позиції їх застосування як інструментів пізнання господарської діяльності суб'єктів господарювання та процедурних складових генерування інформаційних ресурсів, які в подальшому використовуються стейкхолдерами для зміни параметрів поведінки агентів соціально-економічних відносин. Розроблено модель взаємозв'язку елементів методу бухгалтерського обліку з якісними властивостями облікової інформації, на основі чого обґрунтовано напрями удосконалення елементів методу бухгалтерського обліку в забезпеченні якості інформаційних ресурсів. Зазначені пропозиції передбачають зміни в діюче бухгалтерське законодавство, а також напрями удосконалення внутрішньої системи регламентації бухгалтерського обліку на підприємстві.

6. Розвиток організаційно-методичних положень бухгалтерського обліку в забезпеченні якості згенерованого інформаційного ресурсу полягає у формуванні пропозицій з розвитку елементів методу. Для забезпечення достовірності та реальності облікової інформації розроблено моделі трансформації інвентаризації як елементу методу бухгалтерського обліку, яку запропоновано розглядати як з позиції елементом методу, що забезпечує спостереження за об'єктом бухгалтерського обліку, так і засобом підтвердження даних фінансової звітності. Обґрунтовано напрями реквізитного розширення первинного документування за властивостями об'єкту бухгалтерського обліку для генерування надійної, релевантної, порівнюваної та повної інформації про господарську діяльність. Розроблено алгоритм формування робочого плану рахунків із врахуванням властивостей об'єкту та якісних властивостей інформації.

7. За результатами дослідження розвитку якісних властивостей інформаційних ресурсів через звітність сталого розвитку, встановлено, що не всі системи регулювання такої звітності дозволяють сформувати якісний інформаційний ресурс, а окремі не можливо застосувати до діючої практики бухгалтерського обліку та економічного аналізу в Україні. В будь-якому випадку, запровадження нових видів звітування з метою інформування широкого кола користувачів вимагає внутрішньої трансформації системи бухгалтерського обліку зокрема та управління в цілому.

8. Для забезпечення ефективної системи оприлюднення інформації через звітність сталого розвитку сформовано структуру та зміст системи внутрішньої регламентації процедури формування, інформаційного забезпечення та верифікації звітності. Запропоновано процедури формування сукупності внутрішніх регламентів за наступними етапами: визначити основних користувачів звітності сталого розвитку та обґрунтувати пріоритетних користувачів на основі чого ідентифікувати їх інформаційний запит; визначити склад протоколів GRI відповідно до яких формуватиметься звітність сталого розвитку, що залежить від галузевої специфіки, організації бізнес-процесів, системи управління та інформаційних підсистем; на основі визначених протоколів обґрунтувати склад показників звітності сталого розвитку, які будуть оприлюднені та визначити інформаційне забезпечення за ними; ідентифікувати можливі ризики оприлюднення інформації за показниками у відповідності із певним протоколом GRI. На основі застосування протоколів Глобальної ініціативи зі звітності (як найбільш поширеної в Україні та світі, а також адаптованої до показників), розроблено сукупність внутрішніх документів з регламентації бухгалтерського обліку, економічного аналізу, внутрішнього аудиту та власне процесу формування звітності сталого розвитку. Розбудована модель формування і оприлюднення інформації про господарську діяльність підприємств через механізм звітності сталого розвитку, що передбачає комплекс заходів із трансформації інформаційних підсистем управління та власне й самої системи прийняття управлінських рішень. Запропонована модель має комплексний характер, а отже дозволяє сформувати новий більш якісний інформаційний ресурс, що дозволяє здійснити багатопрофільну оцінку господарської діяльності підприємства.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ
Статті у фахових виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз:

1. Щирська А.Ю. Бухгалтерський облік як система генерування інформаційних ресурсів: трансформація завдань. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2018. № 3(41). С. 83-92 (включено до: Index Copernicus, Google Scholar, DOAJ, WorldCat, BASE, Ulrich's Periodical Directory, RePec.) (0,6 д.а.).

2. Щирська А.Ю. Вимоги користувачів до якості облікової інформації. *Економічний простір: збірник наукових праць*. 2018. №139. С. 213-228 (включено до GoogleScholar (США), IndexCopernicus (Польща)) (0,8 д.а.).

3. Щирська А.Ю., Кочин Т.М. Документування як елемент методу бухгалтерського обліку в забезпеченні якості інформаційних ресурсів. *Вісник Житомирського державного технологічного університету*. Серія: Економіка, управління та адміністрування. 2018. № 4(86). С. 70-75 (включено до GoogleScholar (США), IndexCopernicus (Польща), DOAJ (Directory of Open Access Journals) (Швеція)) (загальний обсяг 0,8 д.а., особисто автору належить 0,4 д.а.: обґрунтовано напрями трансформації якісних властивостей бухгалтерського обліку в контексті зміни запитів користувачів, що дозволило визначити напрями реквізитного розширення первинного документування).

4. Щирська А.Ю. Розвиток властивостей об'єкта бухгалтерського обліку як складових формування якісних характеристик інформаційних ресурсів. *Причорноморські економічні студії*. 2018. №36. Ч.2. С. 144-152. (включено до: Index Copernicus) (0,9 д.а.).

5. Щирська А.Ю. Побудова адаптивної системи бухгалтерського обліку в розширенні спектру звітності для забезпечення якості інформаційних ресурсів. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2019. № 1(42). С. 116-123 (включено до: Index Copernicus, Google Scholar, DOAJ, WorldCat, BASE, Ulrich's Periodical Directory, RePec.) (0,7 д.а.).

6. Щирська А.Ю. Напрями трансформації бухгалтерської звітності та її видів в забезпеченні якості інформаційних ресурсів. *Вісник Житомирського державного технологічного університету*. Серія: Економіка, управління та адміністрування. 2019. № 1(87). С. 128-138 (включено до GoogleScholar (США), IndexCopernicus (Польща), DOAJ (Directory of Open Access Journals) (Швеція)) (0,6 д.а.).

Матеріали конференцій:

7. Щирська А.Ю., Кочин Т.М. Вплив властивостей об'єкту бухгалтерського обліку на якість інформаційних ресурсів. *Стратегічні напрями інноваційного розвитку економіки країни: перспективи та ефективність*: збірник тез наукових робіт учасників Міжнародної науково-практичної конференції для студентів, аспірантів та молодих учених (м. Київ, 22 грудня 2018 р.). К.: Аналітичний центр "Нова Економіка", 2018. 168 с. С. 116-118 (загальний обсяг 0,2 д.а., особисто автору належить 0,1 д.а.: обґрунтовано напрями групування властивостей об'єкту бухгалтерського обліку для забезпечення напрямів трансформації методичних положень облікового відображення з метою підвищення якості інформаційних ресурсів).

8. Щирська А.Ю., Кочин Т.М. Рахунки та подвійний запис як елементи методу бухгалтерського обліку в забезпеченні якості інформаційних ресурсів. *Бізнес, цифрові інновації та підприємництво: стан, аналіз тенденцій та науково-економічний розвиток*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 22 грудня 2018 р.). У 2-х частинах. Львів: ЛЕФ, 2018. Ч. 2. 108 с. С. 100-107 (загальний обсяг 0,2 д.а., особисто автору належить 0,1 д.а.: обґрунтовано напрями трансформації елементів методу бухгалтерського обліку для забезпечення якості облікової інформації).

9. Щирська А.Ю. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку в забезпеченні якості інформаційних ресурсів. *Сучасний стан та перспективи розвитку економіки, обліку, менеджменту, фінансів та права*: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 26 січня 2019 р.): у 7 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2019. Ч. 6. 62 с. С. 55-57 (0,15 д.а.).

10. Щирська А.Ю. Модель формування завдань облікової інформації. *Перспективні напрями розвитку національної економіки в умовах змін ринкового середовища: проблеми та перспективи*: збірник тез наукових робіт учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 19 січня 2019 р.). О.: ЦЕДР, 2019. 104 с. С. 92-95 (0,17 д.а.).

11. Щирська А. Ю. Побудова системи облікової інформації для управління виробництвом та обігом органічної сільськогосподарської продукції. *Органічне виробництво і продовольча безпека*: зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф.]. – Житомир : Полісся, 2014. – С. 518–522. (0,2 д.а.).

12. Щирська А.Ю. Місце інформації бухгалтерського обліку підприємства в умовах функціонування інформаційної економіки. Сучасні тенденції розвитку обліково-економічної науки: тези виступів міжнародної науково-практичної конференції (м. Житомир, 3-4 листопада 2013 р.). м. Житомир. 2013 р. 120 с. С. 95-96 (0,2 д.а.).

АНОТАЦІЯ

Щирська А.Ю. Розвиток обліку в забезпеченні якості інформації. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності). – Житомирський державний технологічний університет Міністерства освіти і науки України, Житомир, 2019.

В роботі розвинуто теоретичні положення бухгалтерського обліку як системи генерування якісного інформаційного ресурсу через обґрунтування складу завдань бухгалтерського обліку та облікової інформації. Визначено склад якісних властивостей інформації, яку має оприлюднювати підприємство для забезпечення зацікавлених сторін. Обґрунтовано властивості об'єктів бухгалтерського обліку та інформації, яка має бути представлена системою бухгалтерського обліку, для забезпечення якості інформації для користувача. Обґрунтовано напрями трансформації принципів як фундаментальних положень якості облікової інформації в умовах впливу суб'єктивних та об'єктивних факторів на систему бухгалтерського обліку. Обґрунтовано напрями розвитку елементів методу та трансформації механізму їх застосування в контексті якісного підходу. Розроблено новий механізм оприлюднення якісної інформації через звітність сталого розвитку.

Ключові слова: якість облікової інформації, інформаційний ресурс, бухгалтерський облік, елементи методу бухгалтерського обліку, звітність, господарська діяльність, звітність сталого розвитку.

ABSTRACT

Shchyrskya A.Yu. Development of accounting in ensuring the quality of information resources. – Manuscript.

Thesis for obtaining the scientific degree of Candidate of Economic Sciences on specialty 08.00.09 – Accounting, Analysis and Auditing (by the types of economic activity). – Zhytomyr State Technological University of Ministry of Education and Science of Ukraine, Zhytomyr, 2019.

It is substantiated that the main task of accounting is modified from the generation of information on business activities to the generation of a quality information resource, which is the accounting information that characterizes the properties of the object of management, and the quality of accounting information is suggested to understand as the set of parameters of information that most accurately reflects the properties of the object of management (accounting) under certain conditions of the environment of the functioning of economic agents and meet the information requests of the members of social and economic relations.

The further development of the identification of requirements for the quality of reporting on sustainable development as a new mechanism for the disclosure of information on economic activities that are foreseen by international systems of regulation of the procedure for the formation and disclosure of such kind of reporting, as well as the formation of directions for their adaptation to the current system of regulatory and legal regulation of economic activity and accounting in Ukraine.

The quality of the information resource that is generated by the accounting system depends on the consideration of the properties of the object. The set of properties of the object of accounting, which should be taken into account when accounting for information modelling of business activity

as a basis for generating high quality information resources, is substantiated. Such properties are physical, informational, technological, economic, legal and accounting. For each group of properties, their content as well as impact on a specific type of accounting objects are determined. It has been established that each object of accounting is characterized by a certain set of physical, technological, technical, economic, legal and accounting properties, and the quality of accounting information depends on their full consideration when accounting and reporting. All properties of accounting are related to each other, or they can affect one another. The above mentioned formed the vectors of the development of organizational and methodical principles of accounting and transformation of elements of the accounting method.

The principles of accounting are developed in the context of their harmonization in various legal and regulatory acts on accounting regulation and a new mechanism for their application is defined, in particular in part of following principles: full coverage is suggested to take into account the assessment of the environment; autonomy and continuity - take into account the various organizational and legal forms involving the participation of several participants in economic activity or the termination of activities after reaching the goal; the principle of historical cost is replaced by the principle of relevant evaluation. This will allow to expand the qualitative properties of the information generated in the accounting.

The interrelation of elements of the accounting method with qualitative properties of accounting information is substantiated through their understanding as mechanisms of knowledge of economic activity and the formation of its information model, which allowed to substantiate new approaches to their understanding and application in ensuring the consideration of all properties of the object.

The methodical provisions of accounting are suggested for ensuring the quality of information resources through: development of the model of inventorying transformation into an element of the accounting method that ensures compliance with such qualitative properties as reliability and reality; substantiation of directions of the requisite extension of initial documentation on the properties of the object of accounting for generating reliable, relevant, comparable and complete information on economic activity; refinement of the algorithm for forming the working Chart of accounts taking into account the properties of the object and qualitative properties of information.

According to the results of research on the development of qualitative properties of information resources through the reports of sustainable development, it has been established that not all the systems of regulation of such reporting will allow to form a qualitative information resource, and some can not be applied to the current practice of accounting and economic analysis in Ukraine. In any case, the introduction of new types of reporting in order to inform a wide range of users requires an internal transformation of the accounting system, in particular, and management in general.

To provide an effective system for disclosure of information through the reporting on sustainable development, the structure and content of the internal regulation system for the formation of information support and verification of reporting are suggested. The procedures of forming a set of internal regulations are suggested by the following stages: determination of main users of reporting on sustainable development and justification of priority users on the basis of

what to identify their information request; determine the composition of the GRI protocols, according to which the reports of sustainable development will be formed, depending on sector specifics, organization of business processes, management systems and information subsystems; based on certain protocols, to justify the composition of the indicators of reporting on sustainable development that will be disclosed and to determine the information support for them; to identify the risks of disclosure of information in accordance with a particular GRI protocol. A set of internal documents on accounting regulation, economic analysis, internal audit and the process of reporting on sustainable development, in particular, was developed. The Global Reporting Initiative protocols were adopted as the basis for being the most widespread in Ukraine and the world, and most adapted to the indicators. The model of formation and disclosure of information about business activity of enterprises through the mechanism of reporting on sustainable development, which provides a complex of measures on the transformation of information subsystems of management and, in fact, the system of making management decisions is developed. The suggested model has a complex nature, and thus allows us to form a new, more qualitative information resource, which allows us to carry out a multidisciplinary assessment of the economic activity of the enterprise. This increases the usefulness of information for users, and in some cases even increases their composition.

Key words: accounting information, information resource, accounting, elements of the accounting method, reporting, business activity, reporting on sustainable development.

АНОТАЦІЯ

Щирская А.Ю. Развитие учета в обеспечении качества информации. – Рукопись.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.00.09 – бухгалтерский учет, анализ и аудит (по видам экономической деятельности). – Житомирский государственный технологический университет Министерства образования и науки Украины, Житомир, 2017.

В работе развиты теоретические положения бухгалтерского учета как системы генерирования качественного информационного ресурса через обоснование состава задач бухгалтерского учета и учетной информации. Определен состав качественных свойств информации, которой обнародовать предприятие для обеспечения заинтересованных сторон. Расширена характеристика свойств объектов бухгалтерского учета, информация о которых должны быть представлены системой бухгалтерского учета, для обеспечения качества и полезности такой информации для пользователя. Обоснованы направления трансформации принципов бухгалтерского учета как фундаментальных положений качества учетной информации в условиях влияния субъективных и объективных факторов на систему бухгалтерского учета. Идентифицированы направления развития элементов метода бухгалтерского учета и трансформации механизма их применения. Разработан новый механизм обнародования качественной информации через отчетность устойчивого развития.

Ключевые слова: качество учетной информации, информационный ресурс, бухгалтерский учет, элементы метода бухгалтерского учета, отчетность, хозяйственная деятельность, отчетность устойчивого развития.

Підписано до друку 20.06.2019 р. Формат 60x90 1/16.

Папір друкарський. Друк офсетний.

Гарнітура Times new Roman. Ум. друк. арк. 0,9.

Наклад 100. Зам. № 121.

Віддруковано з готових оригіналів-макетів автора у Житомирському державному технологічному університеті

вул. Черняхівського, 103, Житомир, 10005

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи
ЖТ № 08 від 26.03.2004 р.